

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egyívnyi terjedelmében.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.
fel oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Hozzászólások a tanítói fizetés kérdéséhez.

Talán elsők voltunk, kik rámutattunk a szövetségben levő népiskolai törvényjavaslat azon végzetes tévedésére, hogy akkor, midőn törvényerővel minden hazai tanítóra nevezve egyforma képességet és nemzeti feladatokat határoz meg, amit különböző senkisémm kifogásol, ugyanakkor jelentősen kevesebb anyagi ellátást ír elő a községi és hitfelekezeti tanítók számára, szemben az állami tanítókkal. Jeleztük azonnal, hogy ez a körülmény érzékenyen fogja érinteni az érdekelt községi és hitvallásos tanítói kart és hogy az elkeveredés végzetes kárára lesz majd a nemzeti népoktatásnak, mert a *hivatásos, lelkes tanítói működésnek első alapföltétele a zavartalan kedélynyugalom.*

És hogy mindenben helyes előrelátással fejeztük ki aggodalmainkat, hogy a legtisztább hazafias érzés parancsoló ereje hozta ajkunkra a figyelmeztető szavakat, igazolja az ország községi és hitvallásos tanítóságának hangulata a törvényjavaslatnak a tanítói fizetéseket megállapító fejezetével szemben.

A nagy számmal beérkezett véleményeket mind közzé nem tehetjük, ezúttal csak három tekintélyes fölfogással sietünk az ügy helyes megoldásának támogatására.

I.

Egy-két szó a felekezeti tanítók fizetésrendezéséhez.

Alapos kiábrándulás. Hasztalan volt minden argumentálás, hasztalan volt minden memorandumozás, feliratkozás, a javaslat megmaradt annak, ami volt: a tanítók nyomorúságának.

Igenis a nyomorúságnak, mely a kedély beteges állapotát annál is inkább növeli, mivel különbség létezik az állami és a felekezeti tanító között.

Mintha nem egy állam gyermekei volnánk! Mintha az adózás közössége nem egyenlő mér-

téket követelne! Mintha az állami iskolák tanítói különbek volnának rangban, képesítésben és munkában, különbek a hazafiságban, a nemzeti célok felé való eszményi törekvésben a felekezeti iskolai tanítónál!

Ugyan hol van az ily föltevésnek a jögalapja. Hisz az állami iskolai tanítók is elismerik a teljes egyenlőséget. Igen ám, de nem adják meg a kodifikátorok, kiknek azt kellett volna mondani, hogy a tanítók osztatlan fellépésével, kívánatával és méltányosságot érdemlő igazságosságával szemben bármibe kerüljön is az államnak, nem szabad a jogtalanság terére lépni. Mert mi egyéb a törvényjavaslat idevonatkozó része? Egy óriási mélyen és messzire kiható jogtalanság.

Nincs fedezet? Ó dehogyan nincs, csak akarni kell és takarékoskodni ott, ahol a takarékoskodás indokoltabb. Egy pár millió koronán akad meg az egész dolog. Hát a magyar népnevelés, a magyar nemzet történelmi és nemzeti kialakulása nem ér meg annyit? Vagy talán a háromezer állami tanító fogja azt érvényre juttatni a közel huszezer felekezeti tanító mellett? Ne áltassuk magunkat. Huszezer tagot számláló munkás tanító hazafias működéséhez képest az állami tanító eredménye, ha nem is vesz el, de meg nem közelíti. Érzik és tudják ezt maguk az állami tanítók, kiknek dieséretére legyen mondva, e tekintetben szívben és lélekben velünk éreznek.

De ne tovább! Tünődjünk azon, mikép lehetne a dolgon olyképen segíteni, hogy a magyar tanítóság keresse méltányos és igazságos elintézt nyerjen. Nem ajánlok semmiféle föl- és emlékiratott. Ezek, amint tapasztaltuk, igen beváltak az irattárok aktáinak szaporítására. De annál inkább ajánlom azt, hogy minden egyes tanító és tanítóegylet akár szóban, akár írásban közvetlenül érintkezék képviselőjével és tárja fel előtte egész nyíltsággal a tanító nyomorult állapotát és kérje meg, hogy a nemzetgyűlés alkalmával hasson oda, hogy a javaslatában a *fedezet hiányában megkötött kultuszminiszter a javaslatban megállapított fizetéstől eltekinthessen és abba*

de rendeltetést vehessen fel minden hazai tanítóra nézve, minővel az állami iskolai tanítók bírnak.

Kérje fel a képviselőt, hogy a nemzetgyűlés előtt kimondja, hogy a magyar tanítók osztatlanul egyik minden tekintetben, tehát egyenlő anyagi elbánásra is jogosultak. Kérje fel őt annak hangsúlyozására, hogy a nemzet csak önmagát tiszteli meg és csak törekvéseit segíti elő nemzeti eszményének előmozdítására, ha a tanítókról jogkülönbség nélkül egyformán, egy alapon gondoskodik.

Ma mindenki a tanítótól várja a legeszményibb kialakulást, fejlődést; terheket, kötelezettségeket rónak rá, megerdemlik tehát a legmesszebbmenő figyelmet és áldozatot.

Érvényesíteni kell minden tanítónak Wlassicsnek szavait: «Egy mindnyájunkért és mindnyájan egyértelmű. És vissza kell vetnünk azon ellenvételeket, hogy más országok tanítóinak fizetésével a mi hátrányunkra argumentáljanak. A legtöbb országban, tartományban több a fizetés, mint a hogy nálunk terveztek és a *megélhetési viszonyok is különböznek.* És azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a magyar tanítóit kár a fel-fellobbanó köznevelésügyi törekvésekkel szembenkeltős missziót teljesít, melyben vezérelve, életelő eleme: *minden a hazáért és ismét csak a hazáért!* E nagy munkájának, feladatának teljesítésében állásához, irányításához mért megélhetéséről a nemzetnek gondoskodnia kell és ennek elén álló vezérférfiaknak, törvényt bízó képviselőeknek be kell látniuk, hogy a magyar tanítósnak teljesen igaza van.

Fel tehát magyar tanítósnak, az Isten nevében! Nem törvénybe, illemszabályba és műveltségbe ütköző zaklató erőszakoskodó mozgalmáról van szó, hanem a keresnek oly módon való teljesítéséről, amely minden tanítót joggal megillet, amelyet minden hazafi igaz tisztelettel vehet és teljesíthet.

Dolgozunk lelkesedéssel, odaadással, kötelességtudással; de valamint az evangélium szavai szerint a munkás méltó az ő bérére, azonképen nem érdemeljük meg, hogy művelődési és nemzeti törekvésünkbe a keserűség, a méltatlanság ártományai öntessenek.

Ki kell azonban jelentenünk, mi nem okoljuk a kultuszminisztert, hanem igen is azokat, kik mindenben kerékkötői a helyes fejlődésmenetnek és akik azt képzelik magukról, hogy csak úgy van jól és csak az igaz, ahogy ők akarják és amit ők eszelnek.

Bertalan Vince.

A magyar nemzeti nyelv az iskolában.*

Nem tagadom, hogy szeretem szóvá tenni, amiről úgy tudom, hogy nemzetünknek legfőbb érdekei közé tartozik. És ehhez jogom is van. Hisz az *iskola* kell, hogy azon érdekek szolgálatában álljon.

* *Mayer Béla* v. püspök beszédéből, melyet a kalocsai tanácsület közgyűlésén tartott.

Ha a nemzetünk igényein és bajain végig tekintek és fölvetem e kérdést: mi a magyarnak a legfőbb nemzeti baja és mire van a legnagyobb szüksége? úgy látom, hogy e tárgyban a nézetek nagyon elágazódnak és nemesak a bajok mérlegelésében, hanem a szükségletek osztályozásában sinesen meg a kellő egyetértés.

Van, ki a hazátlan szocializmus mozgalmait tartja nemzetünk, sőt állami lételünk legnagyobb veszélyének; nem sokat különbözik ettől azoknak vélekedése, kik a néprétegek elszegényedését s az ezzel kapcsolatos tömeges kivándorlást végzetesen aggasztó jelenségnek tekintik; száma pedig alig van azoknak, akik a nép erkölcesének pusztulásában, az értelmiség jellemzőségeiben s ami ezeket okozza, a vallásosság s a hitélet izesztó megfogvatkozásában találják nemzetünknek már-már gyógyulni is alig képes betegségét.

Tagadhatatlan, hogy szegény hazánk mind-ezekben a nyomorúságokban sinlődik s közülük bármelyik is képes egy országnak romlását okozni, idejekorán útját nem állják s kellő orvoslásáról nem gondoskodnak; de tény az is, hogy a föl-sorolt bajok már-már nemzetközi jelleggel bírnak és földrészünkön, sőt azon is túl bajosan volna föllelhető az a nép, melynek társadalmi életében majd az egyik, majd a másik betegségnek symptomáival nem találkozunk.

Am a történelem arról tesz bizonyosságot, hogy az ilyen paroxizmusok a népek életében többé-kevésbé mulekony természetűek; életerős szervezetük hamar kisélejtezi a kórányagot és kiheveri *súlyos* utókövetkezményeit is. Aki elszegényedett, az meg is vagyonosodhatik, a rossz megjavulhat; az elhomályosodott hitélet világa új fényre derülhet; szóval a beteg föl is gyógyulhat. Csak a halott nem szokott fölismadni.

A mi viszonyainkat tekintve a legaggasztóbbnak azt tartom, hogy nálunk az állapotok izgalmas-ságát és veszélyességét ép úgy tetézi és fokozza még egy egészen külön baj is. Mondhatom: tisztán magyar jellegű, melynél kényesebb természetű alig ismerem.

Es ez a *magyar nyelv* kérdése.

Aki egy szuverén nyelv kellékeivel és jogaival tisztában van, az legalább is felszeg és fonák állapotnak fogja találni, hogy hazánkban a magyar nyelv nem érvényesül azon mértékben, mely az állam hivatalos nyelvét joggal megilleti; tekintélye egy néptörzs nyelvénél nem sokat különbözik; amiért aztán ismerete sines annyira elterjedve, hogy hazánk lakóinak legalább a fele magyarul beszélne.

Ha igaz, hogy nyelvében él a nemzet, akkor a magyar nemzet élete mintha nem volna elegendőleg biztosítva. A francia, ha el is koresosul, marad franciának; a szárnyszeggett spanyol szegény spanyolnak; a fejevesztett olasz — zavargó taliánnak és így tovább; de nyelvének uralmáért egy sem kénytelen aggódni, csak nekünk kell emiatt folyton küzködnünk. Nem lehet ugyan elegendőleg fájlalni, hogy anyagilag és erkölcsileg

egyaránt lejtőre jutottunk, de mégis sokkal szomorúbb, hogy egy évezredes fönnállás után a magyar nyelvet állami életünk összes intézményeiben érvényre juttatni, főnt és lennt elegendőleg tiszteltetni és megkedveltetni nem tudtuk még azok között sem, kik, mint mondani szokás, magyar levegőt szíznak, magyar kenyeret esznek. Sőt a magyarságnak épen hazáján belül van a legtöbb és legveszedelmesebb ellensége.

Mi, kik tiszta magyar nép közt élünk s oly egyházmegyének területén lakunk, ahol, legalább a katolikusok, alig egy-két, lelketlenül fölbujtogatott hitközség szomorú kivételével, mind magyarnak vallják magukat, gyermekeiket szívesen tanítatják a magyar nyelvre is, mondom, mi, kik ily szerencsés viszonyok között élünk, még csak sejtélemmel sem bírunk arról a feltételekről, ellenszenvről, idegenkedésről, sok helyütt egyesesen gyűlöletről, mellyel hazánk lakóinak, mondhatnám, milliói a magyar nyelv és minden iránt viselkednek, amit magyarnak neveznek.

(Folytatása következik.)

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Széchenyi Kollonits-féle alapítvány pályázata.
A Budapesti Közlöny nov. 13. száma a következő pályázatot közli: A Széchenyi Kollonits-féle alapítványnál megüresedett s évi 126 korona élvezetével egybekötött 52 sedolydíjas helyre ezennel pályázat hirdettek. Ezen alapítványi helyekre oly magyarországi illetőségű bíró, kath. vallású és agkorú férfiak jogosítottak, kik jó erkölcsi magaviseletűek, szegénysorsuk vagy keresetképtelenségük s a király s a haza szolgálatában maguknak érdemeket szereztek. Ezek közül előnyben részesülnek azok, akik a nevelés terén működtek, nemesi származásuk, emellett vagyontalank. Folyamodók kérvényeiket az adományozási jogot gyakorló vallás- és közokt. m. kir. miniszterumhoz címelve, az illetékes egyházi főhatóságnal tartoznak benyújtani, melyben a fenntemeltett körülmények hiteles okmányokkal igazolandók. Benyújtási határidő f. év december 1-ső napja, amelyen túl, vagy pedig nem az egyházmegyei főhatóság útján beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A Gyergyói róm. kath. tanító-egyesület öszi rendes közgyűlését 1904. évi november hó 24-én (csütörtök) reggel fél kilenc órától kezdődőleg a gyergyószentmiklósi róm. kath. központi népiskolánál fogja megtartani, melyre a t. tagtársakat és a tanítgy barátait tisztelettel meghívjuk. Targyisorozat: 1. Fél kilenc órákor szentmise-hallgatás. 2. Gyakorlati tanítást tartanak: Péterffy Lajos a központi V. fiúosztályban történelemből, Márton Gábor a központi II. fiúosztályban számtanból és Ferenczi Balázs a felsőtag I-ső osztályban beszéd- és ért.-gyakorlathól. 3. Előadó-megnyitó. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvastása és hitelesítése. 5. Lnekpróba. Veni Sancte. 6. Gyakorlati feladatok bírálata és módszertani vitatkozás. 7. Józsa Sándor beszámolója a nyári somlyói nagygyűlésről. 8. A bíráló-bizottság jelentése a beérkezett pályamunkákra a díj kiadása. 9. Alelnök és egy választmányi tag választása. 10. Önkepzőköri jelentések. 11. Jelentések és pályamunkák. Gyergyóalfalu, 1904. november hó 6-án. *Miles János gróf.* t. e. elnök. *Viola Gábor.* t. e. főjegyző.

1. «Rozsnyo-egyházmegyei róm. kath. tanító-egyesület» középponti választmánya f. év okt. 27-én,

Rozsnyón tartott ülésén *Tóth Géza* elnök a kath. tanítói segély-alap osztóbizottsága ülésének lefolyásáról referált. Szomorú szívvel konstatálja, hogy a segély-alap nem fejlődik oly mértékben, amint remélhető volna. Ennek okát abban látja, hogy az illetékes tényezők egyáltalán nem törődnek vele, szaklapunkban az alap érdekeit célzó dolgokat soha nem olvashatunk s annak előnyeit, áldását, ügy szólván nem is ismerjük. Ezzel szemben az «Eötvös-alap» a szakadatlan hírlapi buzdítás folytán mily örvedetes virágzásnak indul! Ajánlata kapcsán választmányi ülés elfogadja azon indítványt, hogy az egyesület elnöksége a kerületi esperes urak útján a segély-alap tugságába való belépésre buzdítsa az egyházi és világi egyesületi tagokat. Az egyesületi közgyűlés kinyomatott jegyzőkönyvei eddig a plebániáknak küldettek meg, de így a tanítóság legfeljebb a közgyűlések alkalmával, annak egyes részei fölolvastatásakor nyerhetett felületes értesülést az egyesületi közgyűlés határozatairól; azért határoztatik, hogy ezentúl a jegyzőkönyveket a tantestületek részére kell küldeni az igazgatók útján; azokat minden tanító aláírja s azután az iskola irattárába helyezik. A «Szent-István-Társulat» tagságába való belépést ajánlja a választmánn minden egyesületi tagnak s fölkeri őket, hogy belépésre buzdítsák a népet is: mert a csekély (2 korona) tagdíjért a Szentírás, naptárt és különféle jó olvasni valót kapnak. Az országgyűlésen benyújtott népokt. törvényjavaslat ellen, mely ránk katolikusokra sok tekintetben sértő, lapok útján agitációt kell indítani. A tanítói fizetés-rendezés tárgyában kérvényt adunk be a kormányhoz, a képviselőházhoz, a ház elnökökhez, a pártelnökökhöz és minden egyházmegyénk területén lévő választókerület képviselőjéhez. Hasonló eljárásra ez uton fölhívjuk az összes kath. tanító-egyesületeket. A pálya- és kötelező tetteket nagy részben megállapította választm. ülés. A főt. Gleidura G. plebános úr 50 korona pályadíj ajánlatára kitüzendő kérdés ügye azonban most van folyamatban s b. lapunk egyik közelebbi számában lesz közölhető. Nagyságos Marsó Géza apát kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő úr 30 koronás pályadíjára e tétel tüzetét ki: «A néptanító föladata a napról-napra terjedő tudóvesz elleni védekezésre nézve». Az egyesület 20 és 10 koronával jutalmazandó tettelei: 1. «Milyen eljárási módokat kell követni és fölhasználni arra nézve, hogy a gyermekek az istentiszteleten méltóképen részt tudjanak venni?» 2. «Mi módon kell az alkotmányt tanítani, hogy a gyermekek, mint leendő polgárok, jóak és kötelességük tudatában legyenek?» *Lukács Menyhért,* egyesületi főjegyző.

Tanítóegyesületi közgyűlés Gyulafehérváron. Az alsófehérvármegyei róm. kath. tanítóegyesület okt. 27-én tartotta az évi első rendes közgyűlését Gyulafehérvárt. A gyűlést megelőzőleg a tagok és növendékek tanítóik vezetésére alatt példás buzgósággal részt vettek az irlalmas növérék zárdatemplomában tartott szentmisén, melyet Imets Fülöp Jakó apátkanonok, az egyesület díszelőke mondott. A változatos és igen érdekes műsorból álló közgyűlés, mely az elnökség gondos, szakavatott és buzgó utánjárásáról teszen ezúttal is tanúságot, tulajdonképen kilenc órákor nyilt meg a helybeli róm. kath. elemi fiúiskolában, hol a tanítók az órarend szerint mind a négy osztályban és pedig: *Kopatz* Gergely székesegyházi káplán és hitoktató a II. oszt.-ban a Hittanból az anygalekről, *Szász* Károly a IV.-ben a Nyelvtanból, *Barts* Márton a III.-ban a Számtanból és *Matskássy* József az I. osztályban az írva-olvasásból tartottak gyakorlati tanításokat, melyeket a gyűlés igen beható és szakavatott bírálat után díszreteresen sikerültnek minősített. Kiemelkedő és mintegy fénypontjai voltak a gyűlésnek *Dr. Kőrödy* Péter pápai kamarás, theologiai tanár, az egyesület elnökének megnyitója, fölolvastása az írásról és könyvről és *Kárpás* János főgm. tanár értekezése az elemi és középiskola viszonyáról, mely fölolvastásokat gyakorlati hasznukért és szépségükért lapunkban közölni fogunk. A gyűlés táviratilag hódolatát fejezte püspök urunk iránt, kinek tanítói munkálkodása irányt szab és lelkesedést lehel a tanítói karba; megvizsgálta a pénztárt, keblí ügyeket intézett el és a jövő gyűlést Boicán határozta megtartani. Azután nagy érdeklődéssel ebéd előtt megtekintették a régészeti

muzeumot, hol dr. Cserey Béla muzeumbőr és Dr. Kóródy Péter szolgálták a tagoknak igen érdekes fölvilágosító magyarázatokkal és ebéd után, mely szíves viszonyok között a Krapp-féle vendéglőben volt, megnézték a Bathiany-könyvtárt.

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat népies tagilletménye. A Szent-István-Társulat tavalyi elhatározásának nyomán, hogy kétkoronás népies pártoló társasági szervez. most jelent meg az első népies tagilletmény. Ha voltak talán, akik a Szent-István-Társulatnak ezt a splendid intézményét a bizalmatlanság árnyalataival fogadták, meglepetve konstatahatják, minő sokat volt képes adni két koronáért a társulat. Tagsági illetmény fejében adja a Biblia új-szövetségi részének új kiadását pompás kötésben, finom papíron, illusztrációkkal gazdagon eskütve. Ennek a könyvnek ára magában 2 koronát. Adja ezenkívül a Szent-István-Társulat kitűnő naptárát, melyet most ism. értetünk, továbbá egy nagyon hasznos könyvecskét a gyűmölcs-felnevelésről végül egy népiratkat, melyet „Arva György” címmel Ember György király tolla írt. Ennek a három utóbbi könyvnek bolti ára 2 korona 10 fillér. Mint látható, a Szent-István-Társulat fényesen megjutalmazta azt a bizalmat, melyet azok helyeztek beleje, kik szívetek pártoló tagokul beletpni. Eddig mintegy 7000 tag jelentkezett már, de bizonyosra vesszük, hogy ha a katolikus közönség látni fogja, hogy a Szent-István-Társulat mennyi különféle igényt kielégítő és áldozatkész módon róttá le a pártoló tagok iránt vállalt kötelezettségét, mindazok s vállik együtt azok is beletpnek, akik talán az asztalokban hevertetik a gyűjtőüveket. *Aki most jelentkezik, még az évre szóló tagilletményeket is megkapja.*

A Szent-István-Társulat Naptára 1905-re. Amikor a Szent-István-Társulat életbe léptette a pártoló tagsági intézményét, elhatározta, hogy tagilletményül naptárt is fog adni a pártoló tagoknak. Ez a naptár 1905-re meg is jelent. Tetszelős, gazdag, terjedelmes: céljának igen jól megfelel, oktatja, szórakoztatja, fölvilágosítja és föléríti a magyar embert. Címképe maga is újszerű, nem sablonos, eredeti művészi. Díszítési motívumai szent István palástjának motívumából és képeiből vettek; a keretben pedig a szent János körmenete. A naptár külön mellékleti képe X. Pius pápának színyomatú arcképe. A hónapok keretrajza szintén egészen újak: a csillagászati jelképek mellett egy-egy az illető hónapokra vonatkozó legnevezetesebb szentnek képe medaillonban; a triptichonszerű rajz középképe pedig a főünnepre vonatkozó jelenet. Így márciusban az anyai üdvözlés, áprilisban a föltámadás, júniusban Mária látogatása stb. Az ócska jóvendőmündő helyett Németh Gyula szerkesztőtől szép beköszöntőt olvassunk. Azután az év legnagyobb kath. emlékezeté, a szepiötleten fogantatás követően két szép képpel (Mirillo lemezelésű). Fölvilágosító és ismeretterjesztő közlemények teszik változatosabbá a tartalmat. Ilyen ismertető, oktató és buzdító közlemények a kétgyermekrendszer ellen, kiélesedő okos cisk a gyermekállásáról; tanácsok arra, hogyan csináljunk tejszövetet a tet?; a pálinkaivás káráról, vers a kivándorásról, az állatinkás ellen, a braziliai kivándorítottak súlyos sorsáról, tanácsok a népnek, hogy kiiktól őrizkedjék; ha Budapestre jön; a Rafael-egyület ismertetése. Szól az elhunyt és az új püspökök-

ról, nagyobb közleményekben ismerteti a szentföldöt (dr. Giesswein Sándor), Rákóczi Ferenc hazahozatalának kérdését (külön közlemény Rákóczi Rodostóban), Japánról, mely most nagyon is foglalkoztatja a közvéleményt, tehát hasznos róla helyes tájékoztatást nyújtani. Ezt a közleményt dr. Szeghy Ernő írta. Ismertetve van maga a Szent-István-Társulat is: így tehát szélesebb körökben fogunk érdeklődni iránta. A tűzhányók is több sikerült kép kíséretében vannak ismertetve. A változatos szépirodalmi közlemények Németh Gyula, Domonkos István, Szepessy László, Németh Gellért és mások tollából erednek. A kaszai vértanúkról Gerebenics Sándor írt rajzot. Az év történetében legnagyobb részt a japán-orosz háború foglal el, számos képpel. Kép egyáltalában sok van a naptárban, mind tiszta, érdekes. Ebben a tekintetben a naptár az eddigi népnaptárakat teljesen hátrébe szorítja. Meg vagyunk győződve, hogy csakhamar a keresztény családok legkedveltebb naptára lesz. Ára a könyvpiacra 80 fillér; de, mint említettük, a pártoló tagok tagilletményül ingyen kapják. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapesten, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám.

VEGYESEK.

Iskolaavatás. Győr-Ménfőcsanak f. hó 10-én kettős ünnepély volt. Az új tanítót a templomban a hívek jelenlétében Glöckel Ignác esperes tanfelügyelő bevezette egy szép beszéd kíséretében. Szentmise után az ujjonnan átalakított iskolát szentelte föl. Ez a alkalommal az iskola elköszösítésére ellen tartott hatalmas, érveken gazdag beszédet. A kir. tanfelügyelő ugyanis már a községi képviselőtestülettel jegyzőkönyvet vett föl, hogy az új iskola községi lesz és a községi iskolaszéket is megválasztotta. Az esperes tanfelügyelő beszéde után Kulcsáky Ernő kir. tanfelügyelő Méden már nem kap embert, ki közreműködni fog a kath. iskola elköszösítésére.

Jótekonny adomány. Benkő József apát, ungvári főesperes-plebános az ungvári siketréma-intézet javára 1000 (egyezer) koronát, a rom. kath. fiúiskolában elhelyezett iparos és kereskedő tanonciskola céljaira 500 (ötstázi) koronát, a Gizeila ház rom. kath. leányiskola felszerelésére 500 (ötstázi) koronát adományozott.

Az erdélyi státus jelentéséből. A csiksomlyói tanítóképzőben 111, a nagyszebeni tanítóképzőben 152 növendék van beírva. A nagyszebeni Teréz-árvaházban 129 bennlakó növendék nyert ellátást, azonkívül sok künnlakó is támogatásban részesült. 210 népiskolája van a státusnak. A tanítók száma 319. A múlt évben egy tanítóra 969 korona, az idén 1015 korona fizetés esett. A tanköteles fiúgyermeknek száma 32.209 volt, melynek 88 százaléka jár iskolába. A tanköteles leánykák száma 28.705 volt s a mindennapos tankötelesek 88 százaléka járt iskolába.

Jótekonny alapítvány. Az egri székeskáptalan nagy-prepostja, Panthy Endre vál. püspöknek azon hitoktatás iránt, akik bizony sok helyütt csekély fizetés mellett hirdetik a vallás ígét, nyilatkozott meg jó szíve s 150.000 koronát tett le örök alapítványkép elsősorban az egri, azután az egyházmegye egyéb területén működő hitoktatók díjazására. A szép tett önmagát jutalmazza.

Tanító ünnepe. Wörth B. Gábor, zirci főtanító, negyvenéves tanítói működését ünnepeli meg f. hó 24-én. Zirci közönsége. Délelőtt 9 órakor háláadó szentmise lesz az apátsági egyházban; 10 órakor a jubiláló férfiüdvözlése a fiúiskola egyik osztálytermében. Az ünnepélyt rendező bizottság lapunkat is meghívta az ünnepélyre, melyről részletesen beszámolunk.

Köszönetnyilvánítás. Kedves kötelességet vélel teljesíteni, midőn a Szent-István-Társulat Elnöksége által a valsal rom. kath. elemi iskola részére ajándékozott 46 db tankönyv fejében úgy a szülők, mint az iskolaszék leghálásabb köszönetét, prof. Zichy Nándor úr Ó Exzellenccsiájának és a Szent-István-Társulat Igazgatóságának ez úton is nyilvánítom. *Vojtassák Nándor*, ker. tanfelügyelő, iskolaszéki elnök.

Szerkesztői üzenetek.

L. T. Igeretünket beválljuk, sorra kerül. — **Dr. N. S.** A kath. ifjúsági egyesületek szervezeti szabályzatát, valamint alap-zabályát készséggel megküldi *Dr. Gyurky-dón* a kath. egyesületek orsz. szövetségének titkara Budapest, IV., Mátyás-u. 19. — **Sz. K.** Forduljon kérelemmel segélyért mélt. és főtiszt. *dr. Walter Gyula* prélatus-kanonok úrhoz, a *kath. tanítók segélyalapja elnökéhez Esztergom*; min az alapnak tagja, kellően indokolt kérvényének megvalósítását teljes bizonytalansággal remélheti. — **B. D.** A hitközségi iskolaadót az 1868. XXXVIII. t.-c. 11. §. értelmében a hitközségi iskolaszék kivetheti és ez a 3% s-tan megállapított 5%-nál nagyobb is lehet. (V. és K. M. 1892. évi február 12-én 4763. sz. a. kelt rendelete.) A török az addigi módon és arányban viselik az adót. (V. K. M. 1887. évi 51.776. sz. a. kelt rend.) Helyben levő birtokok után más községben lakó, de helyben birtokosok is fizetik a hitközségi iskolaadót. (V. K. M. 1891. júl. 25-én 29.166. sz. a. kelt rendelete.) — **A. J. Igen.** minden kath. vallású polgár fizeti a hitközségi adót az előbbi üzenetben foglalt V. K. Miniszterium 1891. júl. 25-én 29.166. szám a. kelt rendelete, de az 1868. XXXVIII. t.-c. 11. §. alapján is. — **L. M.** Készséggel közöltük. — **L. J.** Beérkezett. Közzétesszük. — **K. J.** Az iskolaszék nem menthet fel az ismétlődő gyermekek az iskolalátogatás kötelezettsége alól azért, mert szerződött van: sőt kötelezettsége őt az iskola látogatására kötelezni. — **Preceptor.** Beérkezett. Fölhasználjuk. Örömmel fogadjuk. — **K. D.** Jövő számban részletes ismertetés jön. Elnézést kérek a késedelemért. — **L. J. és Sz. I.** Igaz köszönet. — **K. M.** Részletesen írunk. — **Sz. B.** Még nem késő. Az előadást részletesen hozzuk. Magunk sem óhajtjuk véka alá rejteni, mert csak ügyünknek használunk azzal. — **D. F.** Levél ment. — **L. J.** Örömmel fogadjuk. A kipróbált harcosok ne hagyják el a tábor, mert szükség van a tapasztalt erők tömörülésére. — **W. A.** Beérkezett. Kiszéve közlésre vár. — **K. M.** Köszönet. — **H. M.** A kath. Tanügyi Tanács az alapszabályok értelmében rendszeresen minden évnegyedben tart ülést: de ha a szükség kívánja, többször is. Az ülést az egyházi elnök hívja össze. — **B. V.** Csak most került reá a sor. Köszönet a türelméért.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A pozsonyszentistváni róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése butorozott szoba kis konyhával, a községtől 100 kor., az államtól 700 kor. Kötelezettség a II—III. osztály vezetése, az ismétlősök tanítása és a kántorsághoz segédkezés. Kérvények ft. *Koczurék Rezső* plébános iskolaszéki elnökhöz november végéig küldendők. 618 1—1

A 45. számban hirdetett előzőghei kántortanítói állásra a pályázat november 24-ig meghosszabbították, mely napra a választás is megtartatik. 616 1—1

A pozsonymegyei Nagy-Súron róm. kath. népiskolában a másik tanítónak állami iskolába történt kinevezése folytán még egy állás üresedett meg, melyre szintén november 27. napjára pályázat hirdettek, tehát most már két tanítói állásra; fizetése szintén 780 kor. állami segélyvel együtt, 1 öl keményfa és butorozott szoba. Kötelezettsége: egy iskolát vezetni és két hónapban az ismétlősök tanítani. Folyamodványok alulírottakhoz küldendők. Nagy-Súr. *Schajda Ignác* plébános. 631 1—1

Csanádi egyházmegye.

Székudvari (Aradm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: háromszobás lakás és konyha, kamra, pince, istálló, disznóól, 600 öles házi-

kerten kívül 600 kor. készpenz, 23 hold föld 600 korona bérösszeeggel, 8 öl természetbeni tűzifa beszállítva, szabott stóla. Iskolafűtésről és takarításról tanító gondoskodik. Egy évi próbaidő. Iskolaszéki és hitközségi jegyzőség kötelező. Választás a pályázók személyes jelenlétének kötelezettsége mellett december 1-én délelőtt. Az állás december 8-án elfoglalandó. Pályázatok *Dienes Adorján* plébános címére küldendők. 624 1—2

A nagyikindai róm. kath. népiskolánál megüresedett egy tanítói állás, melyre az iskolaszék pályázatot hirdet. Fizetés 1000 kor., mely minden iskolánknál eltöltött öt szolgálati év után 100 koronával emelkedik 1300 koronáig. Ezenkívül a törvényes ötödéves pótlékok. Lakbér 200 kor. A megválasztott tanító kötelezése a tanulókat egyházi énekekre is tanítani s vasár- és ünnepnapokon a 8 órai reggeli mise alatt a tanulókkal a templomban énekelni és egyuttal orgonálni. A megválasztott állását azonnal tartozik elfoglalni. Pályázati határidő *nov. 27-én* jár le, mely napig az iskolaszékhez címzett okmányokkal felszerelt kérvények beküldendők. *Káplár Mihály*, esp.-plébános. 623 1—1

Kassai egyházmegye.

Az abaujkémedi róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek *december 5-éig*. Pályázhatnak okleveles tanítók vagy tanítónők. Jövedelem különféle forrásokból 800 kor. Kérvények az abauj-nádasdi róm. kath. *plébániahivatal*-hoz intézendők. 629 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A misseni (u. p. Trenčén-Teplicz) róm. kath. anyagyéházhoz tartozó Alsó-Poruba főkközségben tanítói állomásra pályázat hirdettek. Fizetése hitközségtől 600 kor., államsegély 200 kor., ismétlősöktől 60 kor., egy darab szántóföld 12 kor., egy kert. Lakása két szoba, éléskamra, elegendő őrfa. Kérvények *nov. 29-ig* választás napjáig alulírottakhoz nyújtandók be. Tanyelv magyar-tól. *Dareay János* plébános, isksz. elnök. 607 2—2

Szatmári egyházmegye.

A pälöci (Ungm.) róm. kath. magyar nyelvű II-od tanítói állomásra okleveles nőlten ferfitanító kerestetik. Orgonálásban és tót nyelvben jártas előnyben részesül. Fizetés tisztességes garçon lakáson kívül 800 korona, 3 öl tüzelőfa, 10—12 korona mellékes. Állomás sürgősen elfoglalandó. Nagymélt. gróf Hadik-Barkóczy Endre kegyúrhoz intézett kérvények a pälöci plébániahivatalhoz november végéig küldendők. 628 1—1

Szepesi püspöki megye.

Az új-lublói II. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Az állomás jövedelme: 600 kor. készpenz a községtől. Beiratási díj címén 20 kor. Orgonálásért a községtől 50 kor. Stóla 60 kor. Tűzifa 12 bécsi öl házhoz szállítva, melyből a tanterem is fűtendő. Házikertnek hasznélvezete. Szép szabad lakás. Az állomásra okl. tanító- vagy óvónók, kik a tót nyelvet bírják, is pályázhatnak. Megválasztásuk esetére a díjlevél 3. és 4. pontja azonban elesik. A folyamodványok *nov. 26-ig* ft. *Csanitta János* tanfelügyelőhöz Ólublóra küldendők. 610 2—2

A szepesszentlőrinci róm. kath. kántortanítói állomásra f. évi *nov. 24-ére* pályázat hirdettek. Az állomás jövedelme: 1. Tanítói: 1. A hitközségtől készpenzben 130 kor. 2. Segély az államtól 340 kor. 3. A tanterem fűtésére 7 1/2 km. tüzelőfa az iskolai erdőből. II. Kántori: 1. 684 □ öl kertnek jövedelme 86 f. 2. 9 hold szántóföld jövedelme 14 kor. 40 fillér. 3. 3 hold 572 □ öl rét jövedelme 8 kor. 8 f. 4. 400 □ öl legelő 6 f. 5. 8 p. m. zab 22 kor. 50 fillér. 6. 16 p. m. árpa 71 kor. 40 f. 7. 28 km. tűzifa a házhoz szállítva 35 kor. 20 f. 8. Legelő 6 darab marhára 24 kor. 9. Offertorium, köleda és stóla 40 kor. 10. Kántációból 24 kor. 80 f. 11. Harangozásért 17 kéve árpa és 17 kéve zab 23 kor. 60 f. 12. 10 1/2 írás napszám 27 kor. 80 f. 13. A kihalított erdőterületből 18 km. fa 28 kor. 80 f. 14. Ostyásütésért 8 kor. 15. Szabad lakás.

A pályázók szabályszerűen felszerelt és a szépezzent-
arinnéi, róm. kath. iskolaszékhez címzett folyamódványai-
kat a fenti határonapig *fi. Laoszó József* zsegrai plébános
érkezéig, mint a szépezzent-
arinnéi kerület tanfelügyelő-
jéhez nyújtják be. 617 1-1

Szombathelyi egyházmegye.

A vas-farkastalvi róm. kath. elemi népiskolánál meg-
eresedett osztálytanítói állásra pályázat hirdették. Fize-
tése szabad lakáson kívül 600 kor. és 2 öl puhafa a házhoz
szállítva. Tannyelv német-magyar. Folyamódványok *no-
vember 27. Reinál Mihály* iskolaszéki elnökhöz intézendők.
588 3-3

Novai (Zala) róm. kath. népiskola osztálytanítói
állásra pályázat hirdették. Fizetése: butorozott szoba
fűtés és tisztogatással, 700 kor. készpénz havi előleges
résletekben ismétlődés után 40 kor. körül. Oklevelesnek
100 kor. állami segély kiutásba helyeztetik. Kötelessége
az I-II. vegyes osztályt, fiúismétlősöket tanítani és kán-
torokban segídekezni. Folyamódványok *dec. 1-ig* fűtést.
János Gábor esperes-plébános címére Nova, küldendő.
Dr. Szabó István. 620 1-1

A vaskomjáthi róm. kath. osztálytanítói állomásra,
mely lemondás folytán megüresült *dec. 31-ig* pályázat hir-
dették. Lakás egy szoba. Fizetés 800 kor. Tannyelv
német-magyar. A kérvények az iskolaszéki elnökséghez
küldendők Vas-Komjáthra. 630 1-1

Veszprémi egyházmegye.

Zala-Szabarban Mihálovits Lajos osztálytanító el-
halálózása folytán osztálytanítóra van szükség. Fizetés:
600 kor. egy tanévre, míg pontosan fizetve kap havonként,
külön esimes butorozott szoba fűtéssel, ha akarja az illető
előadón, a helybeli tanítónál 20 koronaért kap étkezést.
Kik ez állást elnyerni óhajtnak, oklevelüket eredetben
vagy másolatban a helybeli róm. kath. iszk. elnökséghez
küldjék legkésőbb *dec. 27-ére*, amely napon a választás
megjötték. 619 1-1

Váci egyházmegye.

A heredi (Nógrád) róm. kath. kántortanítói állásra
pályázat nyitottak. Javadalmazása: természetben lakás,
körülbelül 400 par után fennálló egyezés szerint páron-
ként 2 kor. 40 fillér vagy 1 véka rozs és 20 fillér, 12 orb.
telek használatvezetés. Stólajövdelem körülbelül 200 kor.,
4 öl kemény fasábla. Jövedelméből tartozik évenként
50 koronát a tanító fizetéséhez adni. Próba *nov. 29-én*
előlelt 3 órákor. Pályázni csak oklevelés tanítónak lehet.
Kérvényeket a pályázat napján személyesen is átadhat-
ják az iskolaszéki elnököknek. *Genzor József*, plébános.
625 1-1

„Nefelettszál a Jézuskának”

Hatásos, népies színjáték, 2 szólamu
enckekkel. Vízkereszt napjára. Ára
portóval 1 korona.

JÓSVAY GÁBOR ktanító, Poroszló, Hevesm.

621 1-1

Boreladás.

Saját természeti hegyi táboraimból 50 fiúeren felül
6-sillert 40, 6-sillert 50, 6-finom fehéret 60, külön-
leges fehéret 70 fillért, új sillert 36, új-fehéret
40, 44, 60 fillert küldök. 622 1-1

SZÉKELY MIHALY póstatizst. Gyöngyösön.

Legjobb iskolai daloskönyv a „KIS MUZSIKUS”.

100 magyar dal, 2 szó-
lamra. I. füzet 65 fillér, II. füzet 80 fillér,
együttes „Szövegkönyv” 40 fillér.

JÓSVAY GÁBOR, ktanító, Poroszló, Hevesm.

627 1-1

Szőlőoltvány-eladás.

Legjobb bor- és esemegetajai sima zöldoltvány ára
ezzenként 45 K, gyökerez zöldoltvány 80 K, 2 éves
gyökerez zöldoltvány pótlásra 100 K, prima fásolt-
vány 200 K. Finom fajborok: siller 40—50 K, fehér
40—70 K, vörös 50—100 K hektonként 50 úteren
felül. Székely J., Szt-Urbán-templom Gyöngyös.

621 1-1

24 eredeti dallamos praeludium

utalványon rendelve csak 1.50 kor.
utánvételes rendelés 55 fillérrel többbe
kerül.

Szeged 6. Zámbo Károly kántor.

622 2-5

Orgonaépítési műintézet.

Rieger Testvérek

villamosgépekkel berendezett cs. és kir.
udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállítók, a Szentsír
lovagja, a Ferencz Jozsef-rend lovagja.

A párisi és bécsi világkialitason
stb. helyről kiténtetve.

Legelőszobában es ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett kiváló tiszta leg-
yomású csőrendszerint (pneu-
matikai) tartos, nemes-
hangú orgonákat szállit. 30
évóta 280 orgonát szállitott.
Mindennemű orgonajavítá-
sokat és hangolásokot a leg-
mersekeltebb árban es telki-
ismeretes pontossággal tel-
jesít. Orgona jokrban tar-
tása mersekeltebb árban elvált-
tattatik. Tervezetek es raj-
zok kívánatra díjtalanul.

Legalkalmasabb Karácsonyi ajándékkönyvek felnőttek számára:

Elbeszélések. Irta *Andor József*, (Cyprian). Hegedűs László rajzaival. Kötve kor. 5.20

A legszebb erény. Irta *Aster Castitas*. 3 kötet. K 5.—

Áhitat szárnyain. Himnuszok és vallásos költemények. Irta *Bán Aladár*. Eredeti rajzokkal. Füzve K 3.—, kötve K 4.—

Magyarok hazája költők dalaiban. A legszebb hazafias költemények gyűjteménye. Összeállította *Babik József*. Kötve K 7.60

Boldog Alacoque M. Margit élete és a Jézus szent Szíve tiszteletének eredete. Irta *Bougaud Emil*. Fordította Szentannai (Spett) Gyula. Füzve korona 1.20, kötve K 2.20

Szent Monika élete. Irta *Bougaud Emil*. Fordította Ruschek Antal. Szép címképpel. Kötve K 6.—, selyemkötésben K 9.—

A fájdalom. Irta *Bougaud Emil*. Fordította Szentannai (Spett) Gyula. Füzve egyszerű papíron K 1.50, finomabb papíron K 2.—, diszkötésben K 3.—

Az üdvözítő szenvedés. Irta *Coppée Francois*. A 89. francia kiadás után fordította Becker Hugó. Füzve K 2.—

Jézus Krisztus. Irta *P. Didon*. A szerző és kiadók engedelmével fordították dr. Kiss J. és Sulyok István. Két kötetben. Kötve 13.—

— Ugyanaz. Finomabb kiadás. K 16.

— Ugyanaz. Nagy, díszes album-kiadás. Selyem címképpel, számos műmeléklettel. K 90.—

Művészettörténeti korrajzok. Bevezetésül a képzőművészetek egyetemes történetébe. Két kötet. Irta *Divald Kornél*. 161 képpel. Füzve K 4.40, kötve K 5.20

A mi Urunk Jézus Krisztus. Irta *Du-panloap B.* Fordította Ruschek Antal. Kis negyedrét alakú díszmű. Egy műlappal. 5 teljes oldalnagyságú és mintegy 70 kisebb képpel. Díszes kötésben K 12.—

— Ugyanaz nehezebb papíron, selyemkötésben K 20.—

Katholikus Oktató- és Épületeskönyv. Irta *Goffine Lénárd*. Rövid értelmezése a vasárnapi és ünnepi leckéknek és evangéliumoknak, ezekből levont hit- és erkölcsi tanításokkal és az egyházi szertartások magyarázatával. Harmadik átdolgozott kiadás, képekkel. Füzve K 4.40, vászonkötésben K 6.—, félbörkötésben K 7.—

Vasárnap délután. Irta *Hélvey Lajos dr.* Képek a falu világából. Öt elbeszélés. Második kiadás. Füzve K 1.—

Az Úr Jézus szülőföldjén. Útleírás. Irta *Huber Lipót*. Eredeti rajzokkal. Szines borítékban K 3.—

Aquinói szent Tamás életrajza. Irta *Joyau Károly*. Magyarra átdolgozta Szabó S. Kötve K 4.80

Magyar ég alatt. Rajzok és elbeszélések. Irta *Kincs István*. Tornay, Ferenczy, Tull és Hegedűs rajzaival. Kötve korona 5.20

==== Megrendelhetők: =====

a. SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT
könyvkiadóhivatalában | könyvkereskedésében
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. | Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz.

Legalkalmasabb
Karácsonyi ajándékkönyvek
felnőttek számára:

Ijúság. Rajzok és elbeszélések. Basch Arpad rajzaival. Irta *Kecskényi Gyula*. Kötve K 5.20

A Csendes Oceánon. Utazási élmények. Irta *May Károly*. Fordította Szekrényi Lajos. Kötve K 6.—

Karácsony. Irta *May Károly*. Fordította Szekrényi Lajos. Kötve K 6.—

Winnetou. A vörös gentleman. Irta *May Károly*. Fordította Szekrényi Lajos. 3 kötet. Kötve K 18.—

Katholikus levelek egy megterő nőhöz. Irta *Platz Bonifác*. Kötve K 2.—

A keresztény nő. Irta *Russek Antal*. Képekkel. Kötve K 3.—

Utirajzok. Képek Boszniából, Horvátországból és Dalmáciából. Irta *Solyomossy Sándor dr.* Kötve K 5.20

Üdvözlégység Mária. Irta *Stoltz Albán*. Fordította Russek Antal. Képekkel. Köt. K 3.—

A szent György vértanúról nevezett Jaáki Apátság Története. — Irta *dr. Székely Miklós gróf*, jaáki apát. K 10.—

A testvérek. Regény. Udvari Géza rajzaival. Irta *Szekély János*. K 5.20

Németvilág Budán. Rajzok és elbeszélések. Ferenczi József rajzaival. Irta *Tarcsai György*. Kötve K 5.20

Szent Margit legendáskönyve. Udvari Géza eredeti rajzaival. Irta *Tarcsai György*. Kötve K 5.20

A megszabadított Jeruzsálem. Irta *Tourquato Tasso*. Olaszból fordította Janosi Gusztáv. Két kötet. Díszesen kötve vörösmetszővel K 6.80, arany-metszővel K 7.60

Szentek élete. Különös tekintettel a magyar szentekre. Irta *Vogel Máté S. J.* Egy címképpel. Kötve K 14.—

Az ó- és újszövetségi Szentírás a Vulgata szerint. Káldi György fordítása nyomán jegyzetekkel átdolgozva. Füzve 8 korona. Félbörkötésben 12 korona. Egész bőrötésben 16 korona.

Fabiola vagy a katakombák egyháza. Irta *Wiseman Miklós*. Angol eredetiből fordította Haudek Ágoston. Képekkel. Negyedret kiadás, diszkötésben K 7.—

— Ugyanaz egyszerűbb kiadás, nyolcadret, füzve K 2.40, kötve K 3.60

Quo Vadis? Regény Nero császár idejéből. Irta *Sienkiewicz Henrik*. Két kötet. Eredeti rajzokkal. Díszes kötésben K 9.—

A kereszties lovagok. Történeti regény a XV. századból. Irta *Sienkiewicz Henrik*. Két kötet. Eredeti rajzokkal. Díszesen kötve K 9.—

A jegyesek. Milanói történet a XVII. századból. Irta *Alessandro Manzoni*. Olasz eredetiből készült fordítás. Két kötet, képekkel. Díszesen kötve korona 9.—

Megrendelhetők:

a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT**
 könyvkiadóhivatalában | könyvkereskedésében
 Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. | Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2. sz.